

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
 Magyar száma ára: 15 krajczár.
 Előfizethető csopán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előzetes árak, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 A lap szellemi részére a a nyiltítre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos betűsor 5 kr. — Nagyobb és többesbűri hirdetések jutányosan esaközöltetnek.
 Bélyeg minden betűszáznál 30 kr.
 Nyiltítr garmond sor: 20 kr.

B. Gyarmat, július hó 20.

A földmívelő néposztályra nézve alig lehet örüdtetésesebb körülményt képzelni, mintha a gondviselő bő arattal juttalmazza meg egész évi fáradozását. A bő aratás, koronája a gazdálkodásnak, teljesülése a gazdálkodó reményének, öröme a kegyeret nem nélkülözhető embereknek. Aragy nem a legteljesebb örömet, nem a legmélyebb bálát érzi-e azon gazdálkodó, aki az aratásra megdrett gabonájába meríti sarlóját, kaszáját? Lehet-e a szép természetben nagyobb ékességét látni, miut a megtelt kalászu gabonátálát. vagy a letartott barázdákon elronuló keresztlek hosszú sorát?!

A gazdálkodó ember a természetet sokat dolgozik, aratának verejtékével sokszor öntözi földjének barázdáit, sokat remeg, míg eljön a várva várt aratás idője. Anyai fáradságos munkát és nagy táplálék reményét a mustoha időjárás, fagy, aszály, sok eső, jégverés nem tönkre teheti-e s ha mindentől megörta a gondviselő a barázdákon fejlődő vetést, ha kedvező időjárás mellett bő aratásra érik meg a gabona, nem örömmel takarhatja-e vetését keresztlekbe a gazda?!

Ha nem is valami gazdag aratást értünk, de a termés közepes, sokkal jobb, mint a minőt a mostoha tarasz idején remélhettünk.

Tény az, hogy a jó aratás első sorban a gazdálkodó osztályra nézve legnagyobb jótétemény, de mindnyájunk öröme van az, mert mindnyájunk boldogulására szolgál a bő termés. Az ehöz a természet feltelített asztalánál megelégszik, a pénzből slók könnyebben jutnak a mindennapihoz, az iparos kereskedő csak bő termés idején fogalmazhat. Nem lehet azt elmondani, hogy miként és mily okokból van hasznára a jó aratás a különböző állású és foglalkozású embereknek. Kenyér az alapja mindennek, ezt nem nélkülözheti sem a börs, sem a tudatlan, sem polgár, sem katona. Ezért imádkoznak a nép milliói naponként, mind legrészegesebbéért.

Igaz, hogy a jó aratás legelőnyöse a kedvező időjárástól függ, de az is igaz, hogy a jó munka, édes anyja a bő termésnek. Dolgozni és jól dolgozni, nagy különbség. A természet csak a szorgalmat

juttalmazza. Az az ember, aki rosszul dolgozik, csúsz arat, mert megcsalta a földet, de megcsalta ezáltal önmagát is.

Egy tekintetet kell vetnünk a bevetett földtáblákra, legott szemünkbe fog tűnni, hogy melyik miként van munkálta, melyiknek milyen ember a tulajdonosa. A jól munkált földben díszlik, szépen fejlődik, bő termést ígér a betemény, míg a rosszul munkált, sovány talaj növényzete sanjarog, maddó hozamra nyujt kílástát. Ma már a természettől ingyen vagy könnyen nem nyerünk semmit.

Ezt nem akarja sok gazdálkodó megérteni s ha másnak, a nálánál szorgalmasabbnak jó termése van, azt az illető szerencsés voltának igyekszik betudni, pedig a földmívelésnél az idejében való jó munka, a föld kérésítése, és nem a véletlen játszik szerepet. Sajnálni való az olyan gazda, aki gazdálkodásánál csak a véletlenre, vagy a szákmárku természetre és nem saját szorgalmára bizza a földjébe elszórt magyaktat és az abból kifejlő veteményt.

Ha birtokosaink eredményes gazdálkodást akarnak folytatni, alkalmazniuk kell mindazon előnyeket, melyeket a tudomány és tapasztalás útján felmutatnak. Mint minden, ugy a gazdálkodás is bírálat, rajba gazdálkodónak a haladást felogni, saját javukra fordítani tudnak. Az okos gazdálkodás elsajátítása tekintetéből, különféle intézmények létesülnek, gazdasági irodalmunk hasznos, becses termékeket mutat föl. Van tehát alkalom, hogy képzett gazdálkodónk legyenek, van sok eszköz, melyeknek segítségével a gazdálkodó képezheti önmagát. Hiszünk, hogy a gazdálkodás még nagyobb arányokat fog ölteni, mert földmívelő ország, képzett gazdák nélkül nem állhat meg.

Esperességi közgyűlés.

A nógrádi ág. hitr. ev. egyházmegye július hó 19-én tartá évi rendes közgyűlést Losoncon; ezt megelőzőleg július 18-án delután 2 órától este majdnem 9 óráig konferenciát tartott. A világi elem nagyon kis számban volt képviselve, Lantár, Gyula esperességi felügyelőt kivül csak Pungrács György, Horváth Dániel, hr. Buttler Ervin, Busbak Adám, Zelenka Gyula, Gáber Gusztáv, Ivánka Imre, Cronka Zsigmond, Saláry Lajos s ezeken kivül még néhány egyházi felügyelő volt je-

len. A lelkészek közül Szebla János az egyházmegye érdemei derék főesperese bielőtől kitűnt: Simlo Frigyes alesperesi, Pekár Lajos, Bartholomáidesz Gyula és Wladár Viktor kiérdemült fő illetve alnesperesek, továbbá Wladár Miksa, Holles Dániel, Simonides János, Margócsi József, Geduly Elek, Hrk János, Franyó Gyula, Valentinyi Samu, Sárkány Dezső, Rutkay Sándor, Hancuk Pál, Szolár György, Birkup Béla, Solcs Endre, Szilacsik János, Szebla Ede, Szebla István, Kós István, Koröcsi Kálmán, Szilacsik Pál, végül: Szentágh Samu, Dréer János, Luczák János, Algóter István és Bodiczki Samu lelkészek urakat kivéve királ a tanított is meglehetően szép számban jelentek meg.

A konferenciák és gyűlések általános jellegzetesül fel borhatjuk, hogy az egyházak magyarságát s a panslavismus terjesztésének megakadályozása érdekében a leg-határozottabb szellem vezérelte s nagy számban részt vett egyházi és világi férfiak. Geduly Elek lönybírati ev. lelkész ur lelkes és határozott beszéde után egyhangulag elb tározottak, hogy miután a pozsonyi theologia Akadémia létszere a panslavistának, s hogy miután a panslavismus terjedését az ottani tanári kar gyengőségével, vagy bármely más okból fogva elhárítani sem tudja, a nógrádi esperesség feljön a kortelethez, miszerint a theologiai Akadémiát más városba helyezze át, vagy legalább akadémiai jellegűt fozass meg. Hatalmas felszólalások történtek azon egyének ellen, akik Nógrád-vármegye alispánai jelentésében mint a „Hlas Kriodcosin“ című panslává rpirat terjesztőjének vannak megnevezve, akik ellen az esperesség fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Ezek: Goldberger Viktor egyházi felügyelő, — Bodiczki Samu lelkész és valami Benedikt, nyugalmazott tanító, aki P.-Estergályban majd 50 évig mételezte a közügyet és most a fozsacskát beszánja ottani tartózkodásáról. (Goldberger Vilmos, lapunkban hírlásai magát a felőse az a vélemlen, hogy magyar hazán, s csak a testvére: Goldberger Emma az, aki máris hírhedtűt vált fölételeges érzelmével s aki gyönyörűséget talál abban, ha kedves Magyar hazánk elleneséget elkövetésben. Kéz megvétele kérvése háltalan és szándékos métkedőtt!) Nem mint panslavót, mert olyat Vanyarzon meg sem tűrnék, hanem mint a magyarság terjesztése iránt közönyös és hanyag embert megbuzcsolták Bartos János vanyarzi tanító is, aki, a vanyarzi jó indulatú és határozott lelkűtűt től nép óhajtsáimk daczára — megtagadta a vállaltánnak magyar nyelven való oktatását. Kiváncsok lenne, ha az ily fajta tanítókkal minél hamarabb lezámolna a társadalom. Majd figyelemmel kísérik őket. Igen gyakorlati intézkedést tett az esperesség a tekintetben is, hogy a hitnant magyarul íuló órarendékek részére behozta a gyermek isteni tiszteleteket is. Ez volna a legraktoriálisabb módja az egyházak magyarsá-

TARCSA.

Ottlik nem botlik.

Történelmi elbeszélés. — Irta: Vitéz Mór. (1)

Jó reggelt ked-es apóm! Évse so volt — a mikor kimentem, oly mélyen aludt . . . e szavakkal nyitott be egy öreg aszony nemes nemestés Mednyánszky Jónás szobájába 1864. évi november 15-én.

Egy kizsolt öreg ember mértött ki az ágyból, és feleségének Pongai Juditnak jó kívánságát vizioná. Miert is keltél fel oly korán Judit?

Nem tudtam aludni, ross álmaim voltak, pedig tudja gygyelmed, hogy azok mindig teljesebbé mennek. Ugyan hát mi álmodtál? Inkább azt álmodtál volna meg, hogy a némelek mikor atárják elrabolni legjobb bálas paripákat, hogy ötlemeiket nyakon csip-haltem volna és most is azért aludtam oly sokáig, mert bizony tördöltt vén ember vagyok már, és hogy vissza-kapjam igaz jószágomat, tegnap egész nap hajtatam útkán Pontusához — Pítáku-hoz költötök, de bit az én paripám még sem került elő. — Kutya világ!

Nem olyan nagy baj az az egy paripa, van még gygyelmednek anyusi denárja, hogy annál stebbet is tud venné, — de más álmodtam én én — nagyon, nagyon szomoró — félek a szerencsétlenségétől.

No hát mit álmodtál, talán a kis majorságodban ki fog ölteni a dög?

Nagyon féltem azt a Miklós gyereket, majd meglátja apjuk, szerencsétlenség fogja őt érni — minék is odia oda a fejedelemné udvarába!

Szerencsétlenség! hogy is ne, ott szerencsétlenség! Csak ott van jó helyen. Háthor Zsófia mikor, nem lóri a kibágásokat, vallásos aszony, a köröltöte forgó jeszuiták, különösen Kis páter nagyon vigyának a fiatal kölykökre, legkisebb kitégért szigorúan büntetlének. Halottak, hogy Péchy Gáspár uram azért, mert egy rép frajzának az arzat megcsipéséte, azt Kis páter meglátta, azonnal el lett kergetve, pedig nem volt igaza, mert

Berevicsy Erzi csinos leány volt és a megcsipésért nem is baragudott, de nem is baragudhatott. Hisz Péchy uram feleségül is vette.

Igaz, igaz jó apók, azért mégis félek, hogy Miklóst baj fogja érni.

Látom már álmodat erőnek erejével el akarod mondani. Mondd hát mit álmodtál.

Azt álmodtam, hogy Miklós nagyon boros volt, társaival dicsölt, borozás közben egyik pajtásával össze-veszett, pajtását egy magas szikláról le akarta lötni, de pajtása nálánál erősebb volt, hozzá még láhat is reteti Miklósra — Miklós leszuhan, de sejtörte magát; mink segítségére viettünk, de oly mélyrege zuhanott volt, hogy nem férhettünk hozzá.

— Hix az bolond álom, és ismerem a fin veszekedő természetét, ép olyan rossz természete van, mint nekéd Judit. Nem csodálom, ha valakivel össze is veszn.

— Ujony rossz természetű, szegény, egészen apjukra öltöt.

— Ottot a manoha, szakasztott Te másod — ; de van-e reggeli, mert bizony éhes vagyok.

— Hogyne volna, azért keltem oly korán, főstem gygyelmednek jó zsuffát.

(Mintán nem jndták a mai szakszónék, mi az a zsuffa, elmondjuk röviden. Az borleveshez hasonló, felforralták a hord, abba adták gúmbért, szerecseny diót, fahéj, mézet és mikor forrósba jött, bele öltöttek egy tojás sárgáját — lett belőle zsuffa.)

E bemegelés után egy hét telt el, a két öreg a szobában ált és kedélyesen beszélgetett.

Mednyánszky Jónás uram Erzsébet leányának Ottlik Miklósának kis fia Pistá a nagyonyja lérden ált.

Az öreg apa kezdte meg a beszélgetést.
 — Lásd Judit, álmod be nem teljesedett Miklóstól levelet kaptam, melyben írja, hogy semmi baja, egy új paripát kár, majd elküldök neki a sárgát, — jó fu, szakasztott apja.
 — Multkor meg azt mondotta gygyelmed, hogy szakasztott én!
 — No igen igen, a mi jó san benne, azt tölem örökölle, de a veszekedő baszárton természetét, azt töled örökölle.

Azután a garbiczó máris szerelmes, valami Kosák Krisztina, pedig hogy feleségül hozzon bazi, még arra nagyon fiatal.

— Gygyelmed is fiatal volt és mégis megházasodott és boldogok is lettünk.

— Igaz igaz, s ha vissza emlékszem, mintha ma történt volna, oly jó csak nekem a régi multa vissza-gondolni, emlékszem, mikor elindultunk az apai házudhos gordonos-és csimbalmosokkal, Mocsary Ferenc most pestimegyei alispán volt a nászmagyon, az is vig ócsák, tölem vagy 6 évvel öregebb, nászmagyarságban már más volt — még feleség volt Földváry Bora, örökösönkör nagy csermosólával tudósította a gazdát, mert nálátok Beniczky Márton volt a gazda, hit 1823-ben Hrubí Gyuro nevű szárny gyilkolt meg, nászasszonyát Beniczky-né műl. Bencei Párkás Magdolna a lakodalmasoknak lakóöltöttek az ital és étel, mind elfogadták a füstöt, tördölözések között el is fogyasztottak, ezután felmentünk a portára, ott a kiadó gada obvitlva a nászmagyot, a ki előt ment, én utána, ezután a noszolya aszony Mocsary Ferencné és Beniczky Margit a noszolyó leány — úgy a többi násznap. A nászmagy kőszött a nagy parciál-vál perorált, s emlékeztetett az suak előtte megessett mátkaságra, — a kiadó gada Beniczky Márton nagy surlangos volt, egy rút eselődöt hozatott, kérdte az a a menyasszony? Milyen nemmel feleltem, sok leányt hortak oda, és röfölemlt felhívják, hogy válassza ki a menyasszonyt, téged válasszotok, kezdni fogott, s a nász-nép közé vertelet — táncra kerekedünk, de a praecedentia a li vendégekébe volt.

Azután felmentünk. Az ebédnél te öltél mellett, nem nyúlál az ételhez, mert nem is öltél volna, hanem nagy alkratosággal öltél melletttem, az asztaltól felkel-tünk, táncra kerekedünk, hozzá fogunk előbb sétálni, ezután szaporább magyar táncokhoz, jártak a bundás, lókés, siket tolvaj, borbély, tapai egyes reverentia táncokok. Végre a nászmagy felfogta a kezét, műlind eleibe állítván, hosszú peroratóval elbácsuztatott, a noszolya aszony a leányok más szobába vezettek, — a lakodalmasok különösen a noszolya leányok, vissz gyertyával kérteltek.

Mánnap fejlőd a noszolyó aszony a szép Beniczky

rostitának. Sőtval a nógvádi ev. esp. esuttal is hatalmas és megmentő akcióit fejti ki a magyarországi érdekekben.

A gyűlésnek isteni tisztelgéllet kezdődik, melyben Biskup Béla ordáni lelkész fölékemelt imát mondott. Isteni bizalmat után gyámintézetét közzétevé, melynek a távollevő világi elnök Bencsik Árpád helyett Laskó Gyula elnököt Margóczy József főnöki lelkészrel, akit dacára annak, hogy visszavonulni kívánt, újból megválasztották elnöknek, Bencsik Árpád urat pedig megválasztották, hogy arra nézve, kirakja-e tovább is viselni a világi elnökséget? nyilatkozni szeretnék. A szöveg megírta a jelenlegi tudomásul vétele után elhatározta a gyámintézet közzétevé, hogy az isteni gyűlés egy részét a legelőbbi és legutóbbi egyháznak fogja kiadni: a kertési segélyre: a szociális és baráti, az egyetemes segélyre: a luczai és kisterencei, a Góspár Adóll segélyre: a szociális, kisterencei és a-lajáni, a nagy csoportok valamelyike a kisterencei egyházakat illetve főképp egyházakat fogja ajánlani.

A közgyűlés a tanítóképző zsebkönyvében Laskó Gyula felügyelő ur Szebra János főesperes újratörvénnyel után 9 órákor nyitotta meg átgondolt szöveg beszédével, melyben előadta a szociális törvények elbírálását és az egyházpolitikai javaslatok fontosságát. Ezt követte Szebra János főesperes úr jelentése, mely az egyházügyi és tanügyi viszonyokat azok há képeiben állítja egybe.

Bejelentés a főesperes, hogy Sárkány Sámuel bánya-kerületi püspök ur önéletrajza augusztus hó 22. és 23. napján N.-Kürtösi kanonika íráskönyvet fog tartani. Önéletrajza tananyagát fogadtatásához a világi rendből Laskó Gyula felügyelő elnöklete alatt: Szentgyörgy Pál, Palcsy Ágost, Pongrácz György, Iránka Ödön, Horváth Danó, br. Buttler Ervin, Szilványosy Géza, Vere János, Bende Gyula, Zelenka Gyula, Busak Ádám és Negro Adóll uk: az egyházi rendből Szebra János főesperes vezetése alatt: Pekár Lajos, Simko Frigyes, Wladár Viktor és Miksa, Simonidesz János, Margóczy József, Bartholomeusz Gyula, Hrk János, Holles Danó, Frey Gyula, Szebra Ede és István, Dérer János és Biskup Béla lelkész urak töltöttek ki.

Hutikay Sándor aljegyzői állásáról leköszönésén, helyére Biskup Béla választotta meg. A körnöki állásról lemondott Maróthy Emil és Frey Gyula is, az utóbbi penztörvények törvénnyel megválasztása folytán. Előbbi helyére Valentin Samu, utóbbi helyére Korácsi Kálmán választották meg.

A főesperes bemutatja a közgyűlés színe előtt Szalanczik Pál, a szociális egyház új papját.

A kerületi közgyűlés szociális joggal bíró tagjainak a szociális törvények értelmében megválasztották, — és pedig a világiakból: Szentgyörgy Pál, Palcsy Ágost, Bencsik Árpád és br. Buttler Ervin, a lelkészekből: Simko Frigyes, Wladár Viktor, Simonidesz János és Hrk János. Ezeknek híral minlgy 20 tagja az esperességek, akik megjelenhetnek ugyan a kerületi közgyűlésben, de csak votum informativummal bírnak.

A Balászi-féle segély díjra ajánlatok az egyházak közül: Bánk, Stócsény, Luczai, Agárd, és Bodonyi: a lelkészek közül: Pálczy Sámuel és Korácsi Kálmán.

A n.-kürtösi egyházi ügyekről rossz színdben törtéte fel a közgyűlés bizottság, melynek tagjai voltak Laskó Gyula felügyelő, Szebra János főesperes és Hrk János esperességi jegyző. A n.-kürtösi hírek minden munkát és szolgálatot megtagadtak a papjuk ellen. A tekintélyes közbizalom megcsúszott az isteni birtokosoknál, hogy a birtokos urak egy-egy eköt adjanak a papi földet megműveléshez. Hogy ki és mi ennek az oka? azt a papok egyházközségek fogja hírdetni.

Magdolna, felkötözték, aztán a sötét birtokosok a mindig meztelen vendégek közé — mindenik táncolt vesd — soha sem volt oly jó napja a muzsikásoknak mint akkor, mert azoly pénzt dobta a táncgyűlésre, hogy azig birtokos elcsúszott. Így jöttünk Durkóra és boldogok lettünk, csak a családi veszteségek zavarták meg teljes boldogságukat.

— Pedig sokat kellett küzdenünk, kígyelmeid minden babórnak részt veit.

— Ne szólj bele kedves Judit, te mindig bele bemoz, nem tudsz hallgatni — igaz, mentem a babórnak, mert illik Rákóczy György fejedelemnek híve és követője voltam, soha szavaztam, különösen Poljác-országban, egyszer egy poljácot összekoncoltam —
— Miért báloltál a szociális?
— Judit már megint bele bemoz. Miért? Mert ha nem veztem ő koncolt volna össze, hej sokat szenvedtél akkor, hát még most az utolsó időben, szegény simi, pedig már öreg legény voltam, minden szívesen társam, csak szegény simi de tezték volna bele.

— Láska kígyelmed azt a szerencsétlenséget is megfogadom, véres fölét álltam itekben boldogult ifjart meg Andrást. Hej öregem még sem teho jó, hogy magával csapta a két fát és ott hagyta életrén, állatok milyne boldogok lehetünk.

— Mégint bemoz — igen fajt és most is fajt a két fő halál, de miat bókák a szabadságról baltak meg, ebben te nem értesz, ezt mondta egyot prészentelt az öreg ur és madrág ellenzéből kiharta a zsebkendő, azal nem az orrát, hanem a két szeméből kibullott könnyeket törte.

A kis unoka Ottlik Pista két kezével az asztalon könyökölve áhítattal hallgatta a mesélő nagy apát, mert minden egyes szava szent volt előtte.

Banadót az öreg ur tovább folytatta: hát még 1690. május 12-án Steben városánál milyne még napunk volt, a városnál fel kellett hagyni, Kolozsárra vonultunk vissza — a fejedelem sem akarta elfogadni az átközvet, de Gaudi és Miksa az átközvet elfogadása előttltek. Rákóczy, néhány gyávaok téptéknek, néh kiáltott Miksaék, "Mellemből sem fog lej lánam tért patakzni!" — Szalá — és e mondatok ba is teljes-

Ezt követte Geduly Elek hatalmas felszólalása a puzosnyi theologiai Akadémia ellen, melyről senki sem szölközt. Felszólalás nyilatkozta, hogy a puzosnyi Akadémia meg van meteltyen, ott a panaszlatomus ragalya döbög, melyet a tanári kar gyengeségével fogva látta. Micsoda Alma Mater az, mely ellenségét nevet szeretelt barátnak ellen? Indítványolta, hogy lasson yda az esperesség a körletnél, miszerint a theologiai-akadémia Puzosnyból más hasznosabb városba helyetessék át vagy legalább akademiái jellegűvé megfosztassák. Az indítvány nag lekesztéssel egyhangúlag elfogadott.

Köszönetlét vette az esperesség azon bejelentést, hogy néhai Szentgyörgy Ferenc és neje Darvas Ágnes a laputói föld egyháznak meg községi magyári részvényt rég-en-lelegetik bódmozgatnak.

A b.-gyarmati ev. egyházat, Horváth Danó, Pongrácz György és Zelenka Gyula felszólalása után felmentette attól, hogy a volt magyar iskola alapjainak kamatát terítse meg, miután azt birtokosai cselekedte használta fel. Együttelint felmentette az egyházat attól is, hogy a Bándy alap eredeti tükjén felül megtakarított összegből feltrét kölcsönt és kamatát visszaterítse, azon okból, mert a 1000 forint terű Bándy alapítvány teljes összegében érteletlenül megvan, az azon felül megtakarított összeg egyházi dolgokra használtatott fel. Kimondta azonban az esperesség azt, hogy a Bándy alap kamat megtakarításai ezentúl tanügyi cselekedte használtassanak fel. Az egyházak osztályozására bizottsági tagokul felső Nógrádban: Busak Ádám, Gábor István, Geduly Elek, Holles Danó, Biskup Lajos és Szalocs Sámuel, al Nógrádban: Iránka Ödön, br. Buttler Ervin, Simko Frigyes, Wladár Miksa, Honóczy Pál és Istvános Lajos választották meg.

Végül, több kevésbé fontos magán ügy elintézésé után a jegyzőkönyv hítelítésére Busak Ádám, Szilvány Lajos, Csontos Zsigmond, Horváth Danó, Zelenka Gyula, Simko Frigyes, Margóczy József, Bartholomeusz Gyula, Holles Danó és Geduly Elek megválasztották, — a közgyűlés felután 3 órákor ért véget.

Mi hát a tényállás.

Madách Imre sirjánál.

A Nógrádi Lapok július 6-ik számban Madách Imre sirjánál megjelent cikk alkalomából, mely mindenestre keresőbb tájékoztatásul mint talán jó akaratú foglalkozik a tárgygal, bizonyára várja a közönség, hogy én is o ilatkozzam, mit kötelességemnek ismerve ezennel meg is leszek.

Korán elköltözött jó ájtatom 1864-ben azon kis családi sírboltba temették, melyet a költő nagyjajja Madách Sándor maga és utóai számára építtetett s hol a költő anyja Madách Imre es. kir. kamarás es neje a költő forrdón szeretett anyja Majthényi Anna es több más család tag is el van temetve.

A sírbolt a temető hátsó részén egy szilárdan épült föld alatti helyesen zárt boltíjházból áll, a mely föld a boltíjház rendelkezékre egy kis szűkecske épület nem emelve, s jelenleg is épen ezen állapotban van, mint az eredetileg épült. Maga ezen földleleket épület mindig Grea volt család csak a bolt részleme. Ujabbban néhány ére Majthényi Flóra irónó, rokonnak, a család egy tagja irónó való kezzelelől készíttetett egy kis faulter, melyet ide helyeztünk el halotti koszorúk közt s halottak nyuján a szokásos kiváltságokat a gyertyákot ról állított, minlőn is egy érben egyszer az irónó néhány óráig pirtta van. Megjegyzendő csak a felépítvény ajava, melyből a sírboltba bejárát nincs és nem is volt soha. Temetkezéskor

sedelt, mert május 22-én Gyula es Jenés kőzött a szomszói útközleiben a fejedelem török lovasok közt ellegedett, négy sebet kapott: — én az Ósodi testőrökkel segítségére siettem, kiráglam ugyan őt, nagy kinnal ki is szabadítottam, es mint sebesülte Nagyrádra szállítottam. Hatottakban nagy volt a veszteség, de legnagyobb es legféjdalmasabb a mi veszteségünk, két fiunk is ott vértelt el, — az én két fiam, 3000 magyar es a legjobb fejedelem volt a veszteség! . . . Az öreg ur megint prészentelet egyet s zsebkendőjével megint csak zsemet s nem pedig az orrát törte.

Mikor Váradra vittük a szegény sebesült fejedelemet, az hásegymet hálálkodott, es két légyek oly híre Zsófának is miat nekik voltak. Megjártam, hogy Miklósa fejedelemmel oldalánál fog lenni, s ígértemet bo is váltottam.

Nagyrádról vissza mentem a csata mezőre, hogy két nemes fam elmentetéséről gondokolkoljam, a halottak egyes szemekbe el voltak lakertúra, az apának még azoly vizgatás sem adatott, hogy ellakaríthassa kedves fiait. Öb kedves Judit a körös sirnét úgy sirtam mint a kis gyereket. Letérdeletem, sírűből imádkoztam requiescant in pace!

Rákóczy seibeiben Nagyrádon január hó 6-án meghalt, én a sirjánál öt es két fiamat hádságr biseivel megírttam. Temetés után haza jöttem. Te hádsággal fogadtál kedves Judit! Emlékezzél, mikor elmondottam a nagy csapást. Te erősebb voltál mint én. Te hamarabb tudtal az isten gondiveléseibe helynyugadni, es vizgataltál, pedig tudom, nagyra, nagyon fáj a síred. Bizony kígyelmed nagyon el volt koozva, alig ismerlem réd, de nem rola, az apai veszteség fájdalma magyári az örítát is.

— Ne szólj bele Judit, Te mindig tudsz valamit bele bemozni, jobb lesz adnod fel a vacsorát.

A kis unoka, midőn nagyanyja eltávozott, ola simult nagyapjához es megölette: meséljen még valamit kedves nagyapa.

— Majd holnap édes fiam, holmokon csokolya a fiam, — e közben az utószón Irtina támadt, es Judit úgy lassút el lé.

(Folytatandó következők)

ki kell éani a földet" a házól fal mellett egy ől mélyen, a falat csakánnyal ki kell hontani, hogy a sírboltba be lehetessen szállni. Így történt ez utólszor 1864-ben a költő anyjának temetésekor is. A sírbolt aljában halála óta akkur már több ére nem volt kibontva es akkor láttam átjau koporsóját, mert temetésekor mint iskolás fő Budapesten voltam. É koporsó a boltíjház baloldali kelecsény felő néző oldalánál volt még egészen jó állapotban es ott is maradt. A koporsót fel nem nyithattam. A Sáfregora felő föld alatt volt több ére rokadat koporsó, melyeket egyenkint már nem lehetett meghatározni. Közepén volt még hely, melyre a költő mellé es édes anyja koporsóját helyezték. A falat aztán újra befalatták a földet vissza lapátolták mellé. Innét a sülyedés a gyepen, mert a felízott föld több es moiva lenzáll, de épen ezen természetes gyepell benőt állapot nagyobb garanciája az érteletlenségnek uniba minduntalan mozgata es turkálva lenne köröletle a talaj.

Ha a vakolat néha hulladozik es a felépítvényről épen mint a nem mesze leű templomról is magya az épület lombos fak közt mégis a cszelnak megfelel s mint az K i m a e h festő művésznék egy rajzán is látszik némi szomorú költői beumodás is lehet akkor hangolt kedélyre, szép ájtám es nagyratám akik tudtak es akarták, hogy oda fogják temetni öket es maga édes ájtám a költő, aki itt lakott a ugyanezen állapotban hagyta tényleg emlékezőnek itél k es nekik mindez ideig elég jó volt. Ha bebát es p u t r i, mint cikkezett úr nezei, ugy a m i e s a l a d i p u t r i k a miat olyan eleven emlékek nem lehet kifogás es beleszólás a de mindenesetre építtethet magy es családja számára ezehet es fnyesebbot; a mi szerén igényeinknek ér is jó volt már három ember ölőse keresztül. Ájtám itt családtag a bizonyára édesen pihenhet poral eddig a szeretett édes anyja mellett a család körében, de hát a tárgyelme a kirakóság egyik álka az is, hogy a nagy szellemet még családijából is kiragadják. Lehet hogy jobb lenne vagy tetszősebb lenne, ha díszes Mausoleuma ott emelkedne a keszejnyi temetőben, — nagyobb családijában, a a nemzet nagyjai közt, akkor es úgy a mint a közzérűlet azt helyen valónak itélőd. Én ebben nem vagyok irónyadó, de akadály sem akurék lenni; de hogy a költő dicősegetől valaki elvakulva ösimeköt es a költő forrdón szeretett édes anyjának csontjait éssre nem véte es által sértve akarla a költő irónó kezelelét ki mutatni akár papíron, akár márványon azt szó nélkül meg nem egednem semmi körülmények között sem.

Madách Aladár.

Épitkezési tervezetek.

Balassa-Gyarmat július 21.

Épitkezési tervezetek orim alatt u. "Nógrádi Lapok", legutóbbi számának hírek rovatában egy igen helyes tervezetről lesz említve, mely ha megvalósíttatik, valóban városunknak es annak közönségének nagy előnyére szolgál.

Ugyanis e hír szerint arról van szó, miszerint kiltás van arra, hogy a r. kath. iskolaszék tulajdonát képező a fontezán levő Nemzeti iskola épület, miután annak eladása elhatározott, es a Takarékpénztár által megvéletük es éren egy telek emeletre fölépitve, mely esetben így a Takarékpénztár saját czéljára ezélszerű intézeti házzal rendelkezne, a mint hogy esetleg a pósta ide volna áthelyeztetik. Megérdemelt es úgy, hogy ehhez pártállandó, csupán a köztö irónó erelekből hozzá szölköjünk. Egy nagyobb város postahivatalának a város főorgalmú utczáján, feltűnő helyen, mindenki által könnyen megismerhető es hozzáférhető helyen kell állni, s mellett maga a helyiség legyen kényelmes es ezélszerű egy a hivatalnokoknak, valamint a közönség részére. Továbbal azonban, hogy városunk postahivatala egy melléktelekben van elhelyezve. De azonban a jelenlegi postahépités es ezéla egészen alkalmatlan. Dacára többorsós átalakításnak a helyiség földte csak, ezélszerűen. A postahivatalnokok egymás mellett szorongra kénytelenek dolgozni, a közönség részére pedig egy oly kis terület van fúntatra, hogy es valóban szűkmalom. Minden nem nagyítás, de tény, S ha ma es állapot tarthatatlan, mi lesz később; ha városunk főorgalmú még emelkedni fog? Ez állapotban csak gyökérenesen lehetne segíteni az által, hogy a postahivatal onné elváltóíttatná, s erre alkalmas, ezélszerű helyre áthelyeztetnék. Ha most nem teszik meg, kénytelenek lesznek ezt később megtenni.

S bizonyára a m. kir. bincstár egy ezélszerűen építtelt postahivatali épülettel a jelenleginél jóval nagyobb bérösszeget is hajlandó lesz fizetni. Kérdés most már belemegegyen-e a takarékpénztár ezen valóban kívánatos építkezésre vagy sem.

Es belügyei kőz tartozik es ezt kívülről forcírozni nem lehet. Azonban finansziális szempontból nem járhatna ezzel roszul.

Es iskola felczai hozsú holmozásánál azon részét a mely es esetleg oda építendő postahépitésből (Bomardus es) mely ettől egész elkülönítve is lehetne építhető) a takarékpénztár részben saját czéljára díszes intézeti házzal, roszint kihasználó bolt es lakhelyiségek építtethet, melyekre városunkban ugyis nagy szükség van.

Bizonyos, hogy es ezen építkezésben befektetett tőkés és kamalokat jóvedelemem.

Mind az itt említett faktorok érdekében kívánatos es ádórs volna, ha ezen építkezési terv megvalósulna.

A közönség köréből.

A n.-kürtösi iskola.

Tek. urak. úr!

Nagy magytközreessel olvastuk becses lapja 20-ik számának "Tanügy" rovatában a nagy-kürtösi ág. ország. egyházhírek ottani tanfelügyelői elterjesztést, melyre "E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerk."

riat: a nagy-körtösi ág. ez iskola hitván és a letele-
vált tanítóval dicsekedhet; lekész és fejez
eredményrel is járja a magyar nyelvet (?) lát ajko
tanulmányai között; de hálaadallal írta a közeg meg-
nyugtató lakossága, mert az ottani lelkes és
tanító nyilatkozata szerint a tanító
íranti kötelességét nem teljesíti. A tantermet a leg-
desperátusabb állapotban találta, az iskola ajtaja dűlő,
felettsé lért és összeomló falban volt, a falukról pedig
a valokat leomlott, azonnal számolás a nagy-körtösi ág.
b. or. községi felekezeti iskola.

Nem bagyhatjuk megjegyezni nélkül ezen egyoldali
előterjesztést, melynek alapját egyrészt a hiányos vizs-
gálat, másrészt a lelkes és tanítónak az igazságnak meg-
nem felelő nyilatkozatai képezik s miután ezen egyold-
alú s a valóságunk megem felelő előterjesztés által
szerte érzetők magunkat, azt egyrészt vizsziatásaink
kerjük az általunk nagyon is tisztelt kir. tanfelügyelő
urat, hogy ily egyoldali információj alapján máskor ma-
gának véleményt ne alkosson, hanem előbb a legjelöl-
tebb és csakis az erre hivatottak ily székelt halgassa meg.

Mert az előterjesztésben csak is az fellel-
meg a valóságunknak, hogy a tanító nagyon is
letelevált, ezzel azonban nincs mit dicseked-
nünk, mert azon csak sajnálkozhatunk.

A többi, úgy a tanító, mint a tanteremre vonat-
kozó előterjesztés valótlanulágos alapszik.

Mi a tanítóval mind a n e k e l l ő t t az kíván-
juk, hogy gyermekinket j ő e k d e s z k r e t a n-
o i t s a, s csak azután követhetik tőle a többit. Amde
ahá valomivel magya nem rendelkezik, azt bizonyára nem
is taníthatja.

Ha a tanterem a vizsgálat alkalmával nem volt
rendbe (mert hogy az a n a l m a s állap o t b a n
lett volna, tagadjuk!) annak az oka első sorban a lelkes,
mint iskolázottai elnök, aki ebből is láthatólag az iskola
helyiséget vajmi ritkán látogatta, s ha látogatja is ezon
3—4 frtyai kiadást igénylő járítást az egyház gondnok
által nem eszósítottta, hanyagságot követelt el, ami egy-
részt nem bízóságra mutat, másrészt arra enged kö-
vetkeztetni, hogy ezen őt terhelő rendeltetést akarta
felhasználni az addig is már számtalanszor s mindig alap-
talanul meghurcolt egyházhíveinek bírálaplag leendő meg-
szágyanítására.

Oka volt a tanterem rendeltetésének másodsorban
a tanító, ki ott mindnap tanít, de hát ennek nem a
tanításos, nem az iskola rendbehozatalán volt az este,
hanem... hiszen az előterjesztés szerint a nagyon
letelevált.

De egyáltalán nem okai a tanterem rendeltetését
nek az egyházhívek, sem az iskolázottak tagjai, sem az
egyházugodnok, sem a községi előjáróság, kik az iskolát
meg sem merik látogatni, mert egyházbomlidozó azt az
egyik községi előjárót meglátogatni akarta, a lelkes meg-
hagyta a tanítókat, hogy ha az iskolába mer lépni, ö-
nönan dobják ki, mert ott senkinek semmi köze.

Köröden végtünk, mert ezen két egyéne. k. l. a b.-
körtösi lelkes és tanító az általuk elfoglalt ezen állás-
okos érdemeitelen kérem, meg van téve az intézkedés
illetékes helyen, hogy arról a helyről eltávolíttassanak s
ily a nyomda fésékét árát sem érdemlik meg.

Mert az előbbeni annyira borta eddig példának szem-
metartó a börtöben élő egyházi megfőrbelensége s más
egyéb nem dicsehető tulajdonságaiat, hogy az egyház
feladatainak ócsa elébe, ha ideje körön lőle meg nem szu-
hadul; az utóbbi pedig letelevált a b o s á g u a l
f o g v a magát állásában tehetetlenség tette.

S ily egyének iránt az egyházhívek bátknak nem
lehetnek s ily egyének nyilatkozatain alapuló előterjesz-
tés az egyházhíveket nem sértésben, azért voltunk köy-
vetelek ezen sértést visszautasítani.

Magunkat a tekintetes szerkesztő ur szives jó in-
dulatába ajánlvá, vagyunk
Nagy-Körtöven, 1893. júl. 7.

Messa András és társai.

M e g h i v ő .

Felkérem igen tisztelt gazdasságaim, pénzünté-
zőnk igazgató tagjait, a szak köröket s minden az ügy
iránt érdeklődők, sziveskedjenek folyó hó 30-án délelőtől
11 órákor széküknak nagytermében, a gyárparnak vá-
rosunkban megtelepítés érdekében tartandó értekezleten
megjelenni.
B.-Gyarmaton, 1893. júl. 22.

Selvaráky János,
a n o g r á d v á r m e g y e l y e g a z s t . e g y e s t
1. elnöke.

H i r e k s k ü l ö n f é l é k .

Gróf Zichy Ferenc-senior, kir. tárnokmester
ur, miként lapunk utolsó számban jelezte, mult vasár-
nap, július 16-án birtokai székelység Zsélybe megérke-
zett s gazdasági intézkedések közben több előlétező lát-
ogatást fogadta. Így július hó 18-án S s o n t a g h Pál
r. b. t. tanácsos ur, főrendiházi tag és Nagy Jván je-
les főrendiházi, kik az előteremtő s sóvári-fürdő hasz-
nájuk, voltak a senior ur ő e r e j a vendégei. Ugyansnap
déltűn állapunk Scitovszky János ur is tisztelt
Zsélyben, s egyebek között informálta a kir. tárnok-
mester urat mint Nográdvármegye virilis tagját, várme-
gyének az Ezerévi Dunepölésére vonatkozó törvényható-
sági tervezeiről. Másnap önmaga bejött Balassa-Gyar-
matra az állipon ur látogatását visszautaló, — egy-
szermind megjelent a városban is, hol őt a bíró és a
jegyző a tanteremben kellő tisztelettel fogadták. Szóba
került az „Ezerévi” ügye, őt e r e j a senior gróf ur
kifejezést adott abbéli reményének, hogy az „Ezerévi”

nem a tervezett helyen fog létesíttetni, mivel az uverts-
vés birtok szerelmeit okozta; ugyanazert hiszták, hogy az
e cselből kiküldött város bizottság az ügyet újból to-
moly megfontolással tárgyálta teremt, s oly megoldást fog
javaslatba hozni, melybe városunk felbontása, a senior
gróf ur is hozzájárulhatson. Me őrintjük még ezáltal,
hogy a szelyi családi kasszában ő e r e j a rendelkezéssel leg-
közvetlen lényeges javaslatait fognak eszközölni.

Nemesleklü Adomány a balassa-gyarmati
főgymanisium. Újabbán ismét alkalomnak van pódá-
jának adni a legkésebb szónál is többet érő azon tet-
vének, melyek czelja az irányul, hogy városunkban elő-
régre létrejöhessen az annyira szükséges főgymanisium.
Így dr H e r m a n n Károly ur, Nográdvármegye főszám-
vezetője, — s r i részletekben átesztendő 1.000 frtolt, ama
egyzer funtot ajánlott fel a főgymanisium alapjára. Az
adomány egy részét — ugy értesültünk, a vármegye és
város iránti tekintéssel fölteleendő megfizeti az adoma-
nyosó ur, egy részt azonban — igen helyesen — azon
felülteher köte, ha az ő fia is övévédeke lesz az említ-
lett főgymanisiumnak. Dr Herman Károly ur ez ajánlata
sem bővebb magyarázat, sem s m i s e r e j a dicséretünkre
nem szorul; követésre azonban nagyon is méltó; mert
ha vagyoni viszonyai és családki körülményeirei képest
mindenképp fog gondolkodni és cselekedni, akkor leg-
késebb közeget sem felelt ahhoz, hogy a kiküldött nemes
csélt a vármegye és aszkáros az Ezerévi el fogja érni.

Kinevezés. A m. kir. földmiveltésügyi miniszter
Firtos Dénes erdeszjeleltet a losoncai állami erdőgond-
noksághoz erdeszre nevelte ki.

Hymen. Hummer Mihály király kerekedett polgár-
társunk július 18-án vezette oltárhöz Főger Szabina ki-
asszony, Főger Mihály bajor hadügyminiszter tanácsos
és neje hájra művelt leányát. Az eskütő s rom. kath.
templomban ment véghez, mely alkalommal ft. Hottov-
szky Károly eszperes plebános úr igen tartalmas be-
szélet intézett az új házaspárhoz. Tartós boldogságot kívá-
nunk a szép frigyhez. — Salancs Pál sörnyeri er. lelk. júl.
16-án vezette oltárhoz A.-Esterházyban Hanulay Ma-
rika kisasszonyt, Hanulay János köjegyed kedves leá-
nyát. Az eskütést Frenyó Gyula sz-peteri lelkész ur vé-
gezte s gyönyörű és megható beszédet intézett a fiatal
párhos.

Meghívó. Van szerencsém a Nográdvármegyei
Múzeum Társulat igen tisztelt tagjait s folyó hó 30-án
széküknak kis termében déltűn 3 órákor tartandó kör-
gyűlésre tisztelettel meghívni. Tárnyarolat: 1. Jelenlé-
s a társulat működéséről. 2. A társulati csamadosók felül-
vizsgálata s a költségvetés megállapítása. 3. Igazgatói
jelentés a múzeum gyarapodásáról s bemutatás a keltári-
főkönyvnek. 4. Pénzünkori jelentés. 5. Tagok felvétele.
6. Jelenléti igaztan vázlatáról s annak jóváhagyása
tárnyarati intézkedés. 7. Jelenléti Szontagh Pál ur Ő
Nagyemlétsége által adományozott könyvtár átvétele tár-
gyában. 8. Az egyesület másod előlékénél s tisztikárának
lémondása folytat azokat helyesnek választás utjai beöl-
lés. B.-Gyarmaton, 1893. július 22. Scitovszky János,
másod elnök.

A n o g r á d v á r m e g y e l y e g a z s á g i e g y e s ű l e t
igazgató választására július hó 30-án reggel 10 órákor
a vármegyebe kis termében ülés fog tartani.

A b.-gyarmati önk. tiszoltó egyeteme d. e. 9 óra-
kor tartja új rendez közzétűlést a városázmunkatervében.
Tanácskozása tárgyát főleg képezni azon módok és javas-
lat is, melyszereint a közirakati intézmény minden kö-
lölmény köztűl való biztosítása elérhető legyen; mert a
mai alapzathályok jők lehetnek kezdetben, de nem kie-
légítők jelenleg, midőn az önkényzetű töröltök nem elke-
sereddésel működtetnek azon tényre, hogy míg ők másod-
dik ötvizede, midőn személyi és anyagi adományokat hoz-
nak s közhatalon intézménynek, vagyis a város lakói sze-
mely- és vagyon biztonságának, addig mások — és pe-
dig oly gazdag és többszörösen bástulajdonos polgárok,
akik több tulajdonkép legtöbb hasznát éretnik a tiszolt-
ságának, szükmarulag visszatérőnek annak támogatá-
sát; családbeli java (főként nem állnak be a működők
közé, öregeik pedig nem pártolók, vagy nem oly mérték-
ben, mint lenniök kellene. E viaszás helyzet tehát a köz-
érdek, a közcélral szemben mindenesetre alkalmas mó-
don megjavítandó.

Ipolyság épül. E napokban most alkalomuk ol-
vasai egy hivatalos biztetményt, melyszereint Ipolyság
várososa a Honmegye székhelye, az ottani előtérrel, fel-
sőbb jóváhagyással egy emeletes, négy lakású s a hoz-
sátartó melléképütségekkélt bírd bérlés építésére nyit
23953 frt előjárnyal mellett, de csak tizenkilencezer
frty terjedhető építési szerseny pályasatot. Ugy látszik,
hogy az ipolyági töképezésnek is hasonlítanak a balassa-
gyarmatiakhoz, beverték a penzüket inkább 4 szátóll
mellett, semhogy jó bérlésükbe feltételek, melyekből ép
oly biztos 7-8 szátóll hasznol is burhatának. Okonnan
cselkeszi tehát a város, hogy mert van hozzá telke és
pénze, maga építést és segít némileg a lakásbeli nyo-
vorságon; ha Balassa-Gyarmat város hátközségének oly
alkalmas beltelek volna, bizonyára építtetne egy két bér-
házat az is.

Kegyeleti jóllakonyág. Faldi Henrikus szől.
Schmid köze, a széles körben tisztelt háziasszony el-
hunyta alkalmából a temetésére Budapestről megjelenni
testvére 30 frtot, bánatos férje pedig 20 frtot költék
városbírtok kezeikhez, hogy az 50 frtot felérteszen a
helybeli keresztény, felérteszen pedig az irasolta szögé-
nyek között ossza ki. Az előjáróság lapunk utján mond
köszönetet a kegyeleti adományáért azt, hogy a közléts
haladékátalanul, feljegyzés szerint, megértőtt.

A losoncai városbáznak alapfőrtűl július hó
12-én tették le, az alapköbe az összes városi statutu-
mak, penzüket, az építés szerződés, és Török Zoltán szép
hunyai beszédét feljegyzeték. Az építkezés most már nagy
mértékben halad előre, úgy hogy az épület a kiküldött
időben, vagyis a jövő év első felében rendeltetésének át-
adható lesz.

Vendég szeretel. A losoncai társadalmi élet tár-
ségiakról sok más ki város társadalmi életét telekár-
nyalja, s vendég szeretete nemcsak kifogástalan, de az
első rendezkek tartozik. Ily vendég szeretelen részesül-
tek azon b.-gyarmati kiküldöttek, akik a Losonczos tár-
tot és eszperesseg közzétűlésre felváltották. Török Zo-
ltán polgármester, dr Plichta Soma és Havna Gyula orak
a b.-gyarmatiakat a legnagyobb szivességgel. — kedves
családjaik pedig felülmaliban előlétezőséggel fogadták.
Fogadják ezáltal is a b.-gyarmatiak örvölőtt!

A honvéd őrszair. Hochenburg Vilmos m. kir.
honvéd hadbíró őrszair 8 napi itt tartózkodás után július
19-én távozott Balassa-Gyarmatra vissza Pozsonyba. Az
ismeretes honvéd kihágás ügyben megtartott részletek
és maguru vizsgálat, melynek során a kir. törvénybírói
vizsgáló bíró köremközöttével nagy számú polgári tanúk
is ki lettek hallgatva, kérelmő igazolta azon részletek
lármát, melyet a mindenesetre sajnálatos esti esemény-
ből, Balassa-Gyarmat birtokdíj társulat, a fővárosi lapok
tudósítói jónak láttak őt; melyet azonban lapunk mind-
járt első tudósításával: kellő mértékre szűkítettük; le-
gyszer csak az igazságot meg semmi ügynek javára; le-
gyen köztűnk polgárság, határozás és hűfelekentek
között ezáltal is mint eddig szent a beköszés, a jó
együttetés.

Nemes Adomány. Weissenbacher Endre bpesti
lakos a lapjútói ágostai hitv. evangélikus iskola és levita-
lak felépítésre költségesek szát (100) frtyolt hozományi
sziveskedet; ezen nemes adományért, mely által magyar
népnevelésügyünk ismét előbbre mozdított, fogadás a
börkői férfi ezalon s a legbensőbb közzétűlésben számta
nyilatkozatait. — Kornta Mihály, kir. tanfelügyelő.

Emlékűl állítás. A szecseányi evang. temetőben
egy emlékköveket állítottak fel legutóbb. Idecsa pyramis,
mely helyes arányu alapzaton és lépésű áll, szép fehér
márványból. Ezerévi a felirata: „Dr. Bach József, meg-
halt 1880. január 19-én. — Sírhalma és földje jelölök
barátjai.” — E lapok barábjain már ki volt emelve a
hála, melylyel az elhunytok sokan tartoztak. Most még
csak az elismerés szava van hátra, Ruminkó Antal ur
számára, a kiknek farokszobából megtörtött az, amélt
többet az élők a megholtak már nem tehetnek: sírköveit
állították neki. — yer.

Alapközlételel. A losoncai r. k. elemi iskola és
tanító lakások épületének alapfőrtűl júl. hó 16-án tet-
ték le. Szepesvárosi Hesszus faradók eredménye ez,
melyet dr. Valihora János losoncai eszperes plebános ki-
fejtett; ő neki tulajdonítható, hogy az a 25 ezer forint,
mely az isk. felépítésére szűkecsen, — összegyűlt. A
régő épület bontásánál baleset is fordult elő, amennyiben
egy ledőlő oldalfal, egy napzsámot temetett magya alá.

Hatalokos. Örszagh József nyugalmazott kir. adó-
felügyelő Ipolyságban 65 éves korában elhunyt. — Lams-
tyák Lajosné szől. Szóbi Vilma, a legéndő evang. lelkes
neje július hó 20-án élete 33-dik évében elhunyt s teg-
nap eltemetett.

Önyád. Bucsko Borbála a maria-nostrai foghá-
ban azt a vallomást tette, hogy két társaművelő, kiknek
csak keresztnevét tudta, 1887-ben B.-Gyarmaton egy
kasszai börtöt a székelyen sajnáságos körülmények között
megölték. Bucsko Borbált a maria-nostrai fogházból
B.-Gyarmatra hozták, hol eson szűrtől folytán — a mag-
ejteti vizsgálatok után 15 órái fogházba itéltek. A kir.
tábla a törvénynek itélését feloldotta s ezt a káris is helyben
hagyván, Bucsko Borbála védője Farkas F. György úr volt.

Nyári mulatságok. Tegnap este Bártó Ignác
fürdő-kerti helyiségekben szűkes körrel ment végbe vá-
rosunk fellett tanulófűtsége által a v. m. Múzeum könyvtá-
rjárva rendezett táncestély, melyről jórő számtal-
ban részletesben írunk; ma pedig a szelyi „S ó s a r”-
fürdő bérője tartja meg az annyira szűkesű „A n a r”-
bált, a melyre városunk és vidékéről, valamint Szecseány
város és vidékéről is mindig számos család szokott meg-
jelenni. Hisztök tehát, hogy ezáltal is szép mulatság lesz
„N o g r á d - F a r d o e n .” mint ahogyan helyes magya-
rosítónk Zsélyt nevezetűl kezdik. De előre jeleztejük a
b.-gyarmati önk. tiszoltó egylet július 30-iki majálisát
és az ugyanittani ált. partestűlet augusztus 6-iki tánc-
estélyét is. Tehát minden vasnapunk le van már csél-
szertelen foglalva.

Nyomozott nagy tolvaj. A Haxeródy Irén-
ván huszrőbűnságy irakás (Szabadkán) s hó 18-án,
jussz Szomolai József által elküvetett s minology 18 ezer
frtya rugó (kézpénz, 4kser és értékpapir) tolvajlás tel-
tesét Balassa-Gyarmaton is erősen nyomozta a budapesti
állami főrendőrősz, mert a detektívök azt us értesítést
nyerték, hogy Szomolai, (aki különben 24 éves, szűkes
magas, barnahajú és kis barna bajom) egy vácsi börtök-
csin f. hó 19-én Balassa-Gyarmat felé vette útját, eszt-
leges elfogatása régelt tehát a detektív-főnök társaság
kereste meg redőrtűlés-sorozatnak; későbbi társny szu-
rint az értesítés téves volt; ebből tolvajható az is, hogy
quasi személyiségűs alapján Vácson letartóztatott egy
egyét, s ki utóbb csak-nagy ügyfél-bajjal szabadulha-
t és eszt és rendő közegetek közei köztűl, Balassa-
Gyarmat, úgy látszik, nem Eideródsja a nagy tolvajoknak.

Az őreg Torbica Mózes is, aki több mint fél-
századon át Balassa-Gyarmat birtokdíj tipikus alakja volt
s csak az utóbbi években költözött vajóba. Schauder
György vadkerti jegyzőnk, 87 éves korában júl. 20-án
elhunyt.

Jegyző választás. A diványi köjegyűdi válasz-
tás e napokban ment végbe, ugyanis: Krassák Ferencz
koronás arany érdem kereszt tulajdonosa és kir. szeg-
birtó köjegyűdi állásáról leköszörőben, helyőbe Pócs István
a szegvárosi köjegyűdi választottat meg egyhangyalan.
Pócs István Nográdvármegyében egyike a jobb jegyző-
nek, minőségve csakis gratulálhatunk a diványi jegyzői
csoport közegeinek.

A beküldött versek a több cikkünk tér-
hályu miatt jövőre közöltenek.

Nyilatkozat. A „Nógrádi Lapok“ utolsó számban foglalt „A h. gyarmati katonabotrány“ című cikkre csak az az egyetlen megjegyzésem, hogy az igen tisztelt tudósító az összes volt informálva, midőn hírelt közt megjegyeztem, hogy „Egy tudjuk, hogy a dologban Perli is hibás, mert miért testelődött Barára, mi köze van neki Bara viszonyához?“ mert valóban állítják az, hogy én Bara házangy ura testelődtem volna; a kik ismernek tudják, hogy Ujvási egyéniséggel én se nem fér. Kiváló tisztelget: Perli Adolf, és nem Sándor.

„Egy 150 forintos kerékpár baleset folytán kórházi kezelés mellett 60 forintért eladó. — Morva Isidor megéjlel. — Magyarország.“

Nyiltár.

Közölcsejnyilvánítás.

Lehetetlen egyebet és külön közölcsejt mondanom mindazoknak, kik áldott emlékü nem hosszas betegsége iránt oly rokonszemes érzéklődést tanúsítottak és kik a temetésre való megjelenésük által iparkodtak fájdalmamat enyhíteni, — fogadják tehát ezen az úton legértelmesebb közölcsejt, valamint azok is, kik levélileg adták kifejezést részvértüknek.

B. Gyarmat, 1893. július 20.

Földi Henrik és a gyászoló család.

Horváth Danó,

fiatalú aszerkesztő.

* E roszaban kizárólag nem vállal felelősséget a szerk.

Biztos Jövedelem

adhatók biztosított egyenlők sorsjegyeknek részletekre való elárulására által egy budapesti elsőrangú bankintézet számára. Ajánlatok az ügynökök átvételre vegyék J. D. [2.] című Dannelberg J. hirdetési irodájába, Budapest, V. Deák Ferenc-utca 14. szám emeletesek.

Csöplőgépekre

pugliai gépeket I. rendű kiloja 36 kr. második 48 kr.

Mivel számban sok minőségű gépelejek vannak, hátrahagyom a garádkötevényes ügyelmeit kéni arra, hogy gépelekre szükséges gépelejek csak ott legyenek, kinek kötelezetten megvárnak gyűlölet arról, hogy valódi pugliai gépelejek kapnak, mert rossz és olcsóbb gépelejek mindig káros következményt hoz maga után.

A fentebb jegyzett olajok kaphatók: H. Gyarmaton, 1893. június hó

Hummer Mihály.

(üzemkereskedő, Kassa-ter.)

HIRDETÉS.

Kiadó gépelejek részek. Használt fogasrendű 2-és 3-állomású egyes alkatrészek, melyek körül több darab még használt sem volt — eladó és megtekinthetők a palotasi gazdaságban. Vasúti állomás Apex-Szántó, posta Apex (Hercegn.)

Az eladó részek ezek: 1 drb. főgörgy, 4 drb. fektő ágyazattal és ágyazattal együtt, 2 drb. malomkő orsó, 2 drb. keresztfej ágyazattal, 5 drb. fogas kerék 3 sz., 2 vastogal, 1 drb. főgörgy-szíjkerék 78 cm. átméretű, 1 drb. szíjkerék 92¹/₂ cm. átméretű.

Kohn Adolf,

(földbíró és malomtulajonos.)

593—1893. III. szám.

Hirdetmény.

A nagykereskedelmi kereskedelemügyi m. kir. miniszternek az 1893. évi július hó 9-én kelt 43001 számú rendelkezésével a társasághoz állami köztér 61—62. km. szakaszán levő 100. sz. híd alapítványának helyreállítását 9123 frt 35 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1893. évi augusztus hó 1-én d. e. 11 órájára a Hontvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzeni obajtók felhívataknak, hogy a fentebb munkálatok végrehajtásának előállítására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, a részletes feltevételekben előírt 5¹/₂ nyíli bányapénzrel ellátott zárt ajánlatokat kitöltött nap d. e. 11 órájára a versenzt hivatalhoz nyírva in inkább egykezrezenek beadni, mivel a későbbre érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendezés hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Ipolyzágon, 1893. évi július 10-án. Hontvármegyei m. kir. építészeti hivatal.

BUTOR

Szolid készítmény, bámulatos olcsó árak!

Nagy választék!

Tejjes berendezésnél ármérséklet Házassági kelengyek izléses kivitelben olcsóbbak mint máshol

JELINEK B. A. ÉS FIA.

Budapest VII. Kerepesi-ut 8. sz. a Pannonia szállóval szemben.

ÉRCZKOPORSÓK

szemfódelek, sárgászorok, szállagok és egyéb temetkezési cikkkek, legnagyobb választékban és legjutányosabban kaphatók:

HIMMLER MÓR

üzemkereskedő B. Gyarmaton Szentca.

Kátránykén-szappan

Parfumerie Equitable, bécsi részgőlt, felal-malja elérhetően mosó-erejével minden mostanig előfordultak.

Darabonkénti ára 35 kr. kapható:

Himmler Mór és Benkő József urak

kereskedő B. Gyarmaton Szentca.

Pályázati hirdetmény.

Nógrádvármegye, nógrádi járás szövetkezett 26 községe és birtokossága által szerződéses alapon biztosítandó állatorvosi állásra ezennel pályázat birteltetik.

Az elfoglalandó állomás székhelye Hétszág. Biztosított évi fizetés 700 forint. Utóállány 400 forint.

A szerződés feltételei utórádi járás főszolgabírói hivatalnál Hétszágban bármikor megtekinthetők.

Az 1893. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában kibocsátott rendelet 303. §-ban körülírt képesítés és feltételek igazolandók.

Pályázó — pályázati körvevényét folyó évi augusztus hó 28-ig személyesen tartozik beadni a járás főszolgabíróhoz s felhívatik, hogy a választás napján, folyó év szeptember 1-én is személyesen jelenjen meg.

A megválasztott tartozik állás aronnal elfoglalni. Hétszág, 1893. évi július hó 14-én.

Balta Ferenc, főszolgabíró.

„The Mutual“

a világ legnagyobb és leggazdagabb életbiztosító társasága.

Biztosítéki alap 907 millió frank.

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest Bécsi-utca 5. sz. a.

Az intézet főügynöksége Nógrád és Hontvármegyeekre Balassa-Gyarmaton: Perli Adolfnál, ki szükség esetén bővebb felvilágosítással szolgál.

EHRENTHAL TESTVEREK

szállítás és bizományi üzlete: B. Gyarmaton, butorszállító üzlete: Budapesten VII. Klauzul-utca 10.

Ajánlják a n. e. közönségnek új, patent zárt butorszállító kocsijukat, vasuton, tengelyen vagy hajón való butorszállításra a kül- és bel-föld bármely irányában jöttállás mellett, minden esomagolás megtakarításával.

Eszközük továbbá a gabona, hűvelyesárúk és veteménymagvak bevásárlását és eladását.

A budapesti Fischer és Heidlberg cég kátránytermékek, vegyszeri és ezemennyár képviselője a következő árakban: Asphalt-vaslak, Asphalt (darabokban), Asphalt-elszigetelő-lemez, Asphalt-lebőnméz (eltépheten), Asphalt-kőfedel-lemez, Kőfedellemez-fedőrehoz szükséges anyagok, Közönséges-melegredő-anyag, Albó-Carban, Anthracen, Asbest festékek, Antimerallon, Benzol-kencek, Creolinum-Hungaricum, Carbololium, 50% 11 frt 100 kgr., világos 11 frt 50 kgr. 100 francois B. Gyarmat, Carbolsav, Fedőlak, Finom-kátrányfestékek, Facemint, Mirbán-olaj, Naphtalin, Antiputrin-olajpor, Szurok faklyák, Pyridin, Kénasavas-Ammonium, Harnyóeny, Entomocine, Közönségekátrány, Fakátrány, Szilárkútrány, Solvent-Naphta, Toluol, Szurok, Oleo-Vapor-olaj, és mindennemű zsiradék nomáckben. Teljes telítődések költségvetése kínálatra ingyen és bérmentve.

A budapesti és bécsi Elsinger M. F. és fiaik cég, vízmentes takaró-ponyvák gyárának képviselője.

Állandó nagybizományi raktárak, szalon-porosz-küszön és légszuszakokban a helybéli m. kir. Államvántak indóház pályaudvarán és nagybani bizományi főúta elölés a legjutányosabb árak mellett.

MEGHÍVÓ.

A Takarékos és Hitelintézet Részvénytársulat B. Gyarmaton 1893. évi augusztus hó 8-án délelőtt 10 órákor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart.

a erre a részvényesek meghívataknak.

Közgyűlési tárgy: Az eddigi érvényben volt alapszabályok módosítása. B. Gyarmat, 1893. július hó 12-én.

Balta Antal, elnök.

Jegyzet: A közgyűlésen jogalkotó érvényesíteni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket a közgyűlésben felmutatni vagy pedig azokat előre letétbehelyezni.

A megjelölt és szavazás megkezdési által la törvényhatóságokkal szemben csak részvényes alkalmazható.

Erdősek mellettel, maguk vásárló részvényes bérmentesek. Díjazás felszerelt mintábróccák, melyek az eddigi nem létezők, azoknak bérmentesek.

Neu lezsek kivételos engedélyt a v. gy. 37. frt mértékű, ugyazintén nem a kőfedőcsat azoknak, mint az, a díjazás versenytől, átvételből azoknak, in rendelés határozott árúkat tartók, hogy minden becses vedem jár, olcsó árú vásárlást. Azért kényes csak miniszterek és követelnek.

Összevétel a kőfedő drágaságok a levelektől a versenytárgy.

Ruha kelme szöveteknél

Perzsián és Bosnyák a magyar Akadémia részére, előírta árvelek a es, és kir. hivatalnokok, vezérnök úrnok, tornászok, csatlós úrnok részére, új posztók: teko és járdó asztalok, a bűnök hírvadására, Leljen: vízmentes valóde Ötönnyer, mosókelmek, utazó Bláde 4—11 frig ar.

Kétfajta, jó tartós, tiszta gyapjú szövetek a nem roncokot mely a varrási díjat sem érdeklő obajt vásárolni, forduljon

Stikarovszky Jánoshoz Brünben.

(vagy Manchester Oesterreich)

Legnagyobb posztógyári raktár, fél millió frt értékű Nyilvánlat a gyar nagyzered kiterjedési és kesztő képességét, úgy, hogy minden az esetpát kivétel legkiterjed, telis anyagú szövet árú szállítvány készítése, u. m. kámparn, szobó kelmek a nagyzered kiterjedéssel, saját használatra megvásárolható megvásárolható a k. közönség, állandó alkalommal, nagykereskedési hitelbirtokosság, mely 10¹/₂ egyenlő foglalkoztat, megtekinthet.

Megrendelések alávetni mellett birtokosok. Levelezések német, magyar, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven. 15—20